

Heempad Journaal (HPJ) nr.49 (11^e jaargang) 5 mei 2021

Welkom in de wereld van natuur en milieu dichtbij huis. Het HPJ doet verslag van natuurbelevingen, van het werk van onze IVN groep Vrienden van het Heempad. We volgen ontwikkelingen, geven adviezen, tips (ook bruikbaar buiten ons doelgebied, het Zwarte Pad Boskoop). We blikken terug, kijken vooruit, blijven kritisch, zoeken naar oplossingen en staan positief in het leven. We pakken dingen met beide handen aan, maar laten de natuur vooral zelf het werk doen. Sluit vriendschap met de natuur en je zal bloemrijk worden beloond. Onze bronnen zijn velerlei, van Vroege Vogels tot Nature Today, van het AD tot natuurclubs. Het HPJ is onze vorm van communicatie met betrokkenen en belangstellenden in natuur en milieu. Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties of afmelding: janny@countrygazette.nl

Aantal printpagina's: 6. Aantal woorden: plm.4900. Leestijd: 30 tot 40 minuten. Tip: print het HPJ uit, lees het op een ontspannen moment. Sommige lezers bewaren het in een verzamelmap zodat ze leuke dingen en nuttige tips terug kunnen vinden. HPJ is ook lesstof voor toekomstige natuurgidsen.

Wat is stilte? Dat is deze keer ons thema van het HPJ. Geïnspireerd door de dag waarop deze aflevering is gestart, 4 mei, dodenherdenking, de dag dat we met twee minuten stilte de gesneuvelden herdenken. Lees verder wat stilte is, wat stiltegebieden zijn en waar we ze nog vinden. Lees ook het AD over Stiltegebieden (editie 3 mei). Tijdens komende wandelingen proberen we te ontdekken hoe wij stilte kunnen beleven.

Zintuigen, we kunnen niet zonder. Dat gevoel kreeg ik toen onlangs na het douchen een prop oorsmeer naar binnen schoot en mijn rechteroor volledig blokkeerde. Arts gebeld, er was pas vijf dagen later plek voor het uitspuiten. Wat een ellende als natuur- en muzikliefhebber, waarbij je ook je omgeving niet te woord kan staan. Dan realiseer je hoe het is om voor altijd een van je zintuigen te moeten missen. We gaan wat aan zintuigen doen in natuurbeleving. Dat kan al op zaterdag 8 mei (Vogelwandeling Gouwebos) en zaterdag 15 mei (Zintuigen in de natuur). Eigenlijk is elke natuurwandeling een zintuigenprikkeling.

Zaterdag 8 mei: Vogelzang in het Gouwebos, 10.00-12.00 uur, Start Kinderboerderij Snijdelwijklaan. Bij meer aanmeldingen dan toegestaan, is er ook een middagwandeling: vanaf 14.00 uur. Aanmelden is verplicht, met opgave van email adres en telefoonnummer: janny@countrygazette.nl/ 0172 214775. We gaan luisteren naar vogelgeluiden, leren soorten kennen aan hun zang en gebruiken 'ezelsbruggetjes'. Ons gehoor wordt deze dag optimaal geprikkeld. Natuurlijk zien we ook bloemen, vlinders en jonge vogels, vanaf de omringdijk van de Voorofsche polder. Verrekijker aanbevolen, we hopen op droog weer.

Zaterdag 15 mei: Zintuigen toepassen in de natuur (ons thema op deze dag, in plaats van de eerder aangekondigde vaartocht Historisch Boskoop, deze vervalt wegens uitgestelde versoepelingen). Start: kinderboerderij Contactweide, Snijdelwijklaan 6, Boskoop. Bij voldoende aanmeldingen (en droog weer) twee wandelingen: 10.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur. Geef bij aanmelding je voorkeur door, evenals telefoon en email. Wij kunnen dan (bij afmelding) anderen een plezier doen. Deze wandeling staat vooral in de bewustwording van Stilte, wat is het, waar vindt je het, hoe ervaar je het. Tijdens deze wandeling in het Zwarte Padgebied zullen we momenten van stilte inlassen. Zintuigen in de natuur: Wat hoor je, welke geuren ervaar je, wat zie je onderweg, hoe voelt een plant of een boomstam (sluit even de ogen en beleef hoe blinden dat ervaren). Hoe smaakt de natuur, dat laatste doen we niet ter plaatse (hondenpoep, verkeer). Wil je thuis proeven, neem een schachtje en zakje mee.

Zaterdag 29 mei: Wandeling door historisch poldergebied: Bedelaarsbos, Spijkerboorsekade, Compiersekade en Rietveldsepad (onder voorbehoud). De wandeling hangt af van de dan geldende versoepelingen, de mogelijkheid om te starten bij Camping Polderflora en overleg met medegidsen. Ook hier geldt: aanmelden verplicht: dickw@xs4all.nl (met doorgave van aantal, email en telefoon). Deze wandeling doen we alleen van 10.00-12.00 uur. Met 3 gidsen en kleine groepen is het mogelijk om deze wandeling door dit prachtige historische weidegebied te realiseren. Als de versoepeling het toelaat.

Je kunt ook alvast reserveren voor de volgende wandelingen: zaterdag 5 juni Fietstocht Bentwoud en zaterdag 26 juni. Bloemenroute in het Zwarte Padgebied (onderdeel zintuigen).

Wat is stilte en waar hoor je dat nog? (lees van links naar rechts)

*Vier mei, twee minuten stilte voor acht
Soldaten die voor vrede overleden
Niet bewust wat vrede betekent
Twee minuten, verleng het vijf keer meer
Wat je anders niet meer hoort
Is stilte echte stilte, doodse stilte
Zo'n stil moment dat maakt me blij
Sta elke dag eens minuten stil
Wij kunnen dat met ons verstand*

*wat de herdenking van ons verwacht
omdat ze overtuigd voor vrede strenden
als met geweld wordt afgerekend
herhaal dat elke dag een keer
door mens en verkeer verstoord
hartverwarmend, zelfs in prille kilte
was het maar vaker vierde mei.
gewoon omdat de natuur dat wil
niet halen zonder corona variant.*

Stilte is ruisen van het riet

*Stilte is plonsen van dieren
Stilte is vogelzang in het duin
Voetstappen op bevroren gras
Stilte op vliegtuigloze dagen
Een treurwilg ruisend bij een graf
Stilte is natuur ontmoeten
Stilte als een vallend blad
Als je stilte hoort en ziet*

een karekiet die je niet ziet

*kijken naar een kolonie mieren
en vlinders tellen in je achtertuin
een zachte bries over een waterplas
bij gebed om stilte vragen
een paard in de wei in zachte draf
een spelend kind met leuke sproeten
een kikker op het liefdespad
verzacht het leed en soms verdriet*

Stilte is van niemand

*Stilte is het nieuwe groen
Zonnestralen in het bos
Stilte is ochtendfris dat tintelt
Een sneeuwvlok die dwarrelt
Stilte is het ruisen van de zee
Dansende muggen in de lucht
De zon die brandt op je huid
Corona bracht in mum van tijd
Geloof het niet, maar het is echt*

stilte is voor iedereen

*uit knoppen zien ontglippen
dauwdruppels op het mos
en wie in coronatijd nog winkelt
een heggenmus die scharrelt
zwemmen met de golven mee
een meeuw in sierlijke vlucht
in het oor een zacht gefluit
gedwongen stilte wereldwijd
stilte is een levensrecht.*

Lawaai is het ongewenst indringen van geluiden van buitenaf. Ruim 40 % van de mens heeft er last van. Het merendeel doet er onbedoeld en vaak ongemerkt aan mee. Lawaai is geronk van verkeer, motorcross en autoraces nabij natuurgebieden. Soms ook de klussende buurman, schreeuwende kinderen, gebabbel op straat, de wekelijkse maaibeurten van gazons, de bladblazers, bouwprojecten en windmolens. Motorrijders op rivierdijken die het leven van bewoners zuur maakt. Vliegtuiggeronk voor reizigers op weg naar hun rustige vakantie. De diepe grondtoon van industrie in het havengebied. Binnenkomende scheepvaart. De ver dragende bastonen bij openluchtfestivals. De fluittoon in het oor door beschadigd gehoor, een toenemend probleem door geluidsoverlast. Waarom moet het zo hard?

Invloed van geluid op de natuur. Generatoren maken diepe geluiden, sommige dieren wijken voor die trilling. Andere soorten nemen die plekken in. Merels zingen luider in de stad dan in de bossen. Gaaien zijn gevoelig voor lawaai, daardoor neemt eikenopslag rond bedrijfsterreinen af. Dat is gunstig voor muizen en die trekken weer andere predatoren aan. Ooievaars en aalscholvers accepteren verkeerslawaai, je ziet ze vaak op lichtmasten. Buizerds en uilen zien langs wegen verkeersslachtoffers en nemen lawaai voor lief. Groene kikkers kwaken door luchtrilling van vliegtuigen. Dieren communiceren anders. Dieren wennen aan aanhoudend lawaai, maar plotseling geluid geeft schrikreacties. De zwaarste overlast voor dieren is de jaarwisseling. Lichtflitsen en knallen samen brengen onrust in duisternis en slachtoffers die zich opgeschrikt te pletter vliegen voor ons plezier.

Wat zijn stiltegebieden? Dat zijn gebieden waar alleen natuurlijke geluiden gewenst zijn. Zo'n gebied herken je aan een blauw bord met de melding "Stiltegebied". Je mag hier wandelen en genieten van de rust. Er zijn wel regels, geen radio, telefoon en motorisch geluid. Gewoon praten mag, luid getetter weer niet. Neem je het zelf niet zo nauw, doe het dan voor anderen. Zet je telefoon op stil en geniet van vogelzang. Een boer die zijn aangrenzend land bewerkt heeft daar toestemming voor, maar het stoort wel. Bij de keuze voor stiltegebieden is gekeken naar vliegroutes, niet andersom. Daar wringt vaak de schoen, bij windverandering wijkt die route vaak af. Voor militair vliegverkeer gelden die regels niet, die mogen knallen. Halsbandparkieten houden zich er ook niet aan, invasieve exoten.

Waar vindt je nog stiltegebieden? In 2008 is zo'n 650.000 hectare van Nederland aangewezen als stiltegebied. Daarvan bevindt zich 200.000 in de Waddenzee en 200.000 in de Zeeuwse wateren. Technisch gezien spreekt men van stiltegebied als geluid niet boven 40 decibel uitkomt. Dat is zo ongeveer het geluid van een zingende vogel of een stil klaslokaal. Absolute stilte bestaat niet, er is altijd geluid, vogelzang, voetstappen, wind, regen, storm, ademen en zuchten. De laagst gemeten waarden zijn 20 tot 30 decibel. Een fluisterstem ligt rond 35 decibel. De meeste stiltegebieden vind je in Drenthe, op heidevelden van de Veluwe, Utrechtse heuvelrug, delen van Zeeland o.a. Zuid Beverland. Het Dwingelderveld in Drenthe is onlangs gekozen tot de 'stilste plek' van ons land. Het luidruchtigste stiltegebied ligt in de Krimpenerwaard, de Vlist heeft die twijfelachtige eer. Aan burgemeester Casimir werd onlangs 'de hoofdprijs' uitgereikt, de Loden Oorbeschermers. Toegestaan autoverkeer zorgt gemiddeld voor 74 db. Motorrijders halen minstens 80, niet zelden 90 tot 100 db. Mooie dijkjes trekken motorrijders bij mooi weer. Er zijn wettelijke regels, maar ook vrijheden zijn in het geding. Goedwillende motorclubs adviseren hun leden: van "oerend hard" terug naar normaal. De wet geeft de handhaving terug aan burgemeesters, die kunnen wegen tijdelijk afsluiten voor motorverkeer. Problemen zijn landelijk; in onze regio vooral langs rivieren, Lek en Hollandse IJssel, het landelijke Vlist en de kronkelende Meije. Verbieden is naar elders verplaatsen.

Stiltegebieden in het Groene Hart. In de Krimpenerwaard, Alblasserwaard, Reeuwijkse- en Nieuwkoopse Plassen. Polderwegen en fietspaden die zo ver mogelijk van autowegen liggen. Het Bentwoud kent rustige gebieden, de rust wordt bij westenwind enkele keren per uur verstoort door de hogesnelheidslijn. Daar komt straks aan de oostkant verkeershinder van de Verlengde Bentwoudlaan bij. Het Zaanse Rietveld is ingesloten tussen de N11 en de spoorlijn Gouda/ Alphen. Vogels schatten gevaren in en nestelen soms dichtbij geluidsbronnen, ook mensen wennen eraan. In alle genoemde gebieden blijft het vliegverkeer een verstorende factor. Gemeenten in het Groene Hart pleiten voor aanvliegroutes voor Schiphol boven zee. Mooi plan, dat wordt aangeboden aan minister van Nieuwenhuizen (Infrastructuur & Waterstaat) maar dat is enkel verplaatsing van geluidsoverlast naar andere dorpskernen. Minder vliegbewegingen, gaat niet lukken als straks alles weer normaal is. Een beetje kunnen we zelf doen door minder vliegvakanties te boeken. Geluidsoverlast tast de gezondheid aan, ergernis, stress, slapeloosheid, hoge bloeddruk, doofheid en dan hebben we het nog niet gehad over schadelijke bijverschijnselen, fijnstof, CO2 en uitlaatgassen.

Dag van de stilte. Het symbolisch stilstaan voor stilte waar we recht op hebben. Het vindt plaats op elke laatste zaterdag van oktober, dit jaar 30 oktober, ook de nacht van het licht uit doen.

Stiltekaart. Wil je naar gebieden waar voornamelijk natuurgeluiden zijn, kijk op de stiltekaart via: www.atlasleefomgeving.nl of kijk op de website van NEFOM. Tot slot, maak eens voor jezelf een lijstje wat je kunt doen om bij te dragen aan een stillere en gezondere wereld. Kijk eens welke dingen je in huis of schuur bijna nooit gebruikt. Is die bladblazer, hogedrukspuit, grasmaaier of elektrische heggenschaar in een kleine tuin echt nodig? Denk bij geluid maken ook aan de burens. Het is alleen corona gelukt om periodieke stilte te realiseren, maar dat willen we toch niet nog een keer?.

Tijdens onze natuurwandeling van zaterdag 15 mei worden enkele momenten van stilte ingelast. Dit om een van onze zintuigen, het gehoor (en ons geduld) te testen. Kunnen we nog stil zijn?

Op deze herfstige 4^e mei is het allerminst stil. De storm giert door de bomen, het geluid dringt door in ons geïsoleerde huis met dubbele ramen. De tuinstoel die mij van de eerste zomerdag in maart deed genieten, heb ik vanmorgen uit de varens moeten vissen. De takken, bladeren en bloemen wiegen mee op de wind. Hoe voelen zij de storm aan, hoe ondergaan ze het, hopen zij ook op een spoedige komst van de zomer? Groepen kauwtjes bewegen zich met zichtbaar plezier tegen de wind in. De grote bonte specht heeft sinds enkele dagen de al verouderde pindaslinger ontdekt. Elke dag rond dezelfde tijd ligt het op zijn route. Ook de pindakaaspot werd door hem ontdekt. Deze pot is een waar genoegen voor kool- en pimpelmezen die in de voortuin al aan hun 2^e pot bezig zijn. Inmiddels met jongen die de lekkernij ook ontdekt hebben, met hulp van een ouder. De pindapot in mijn ruimere achtertuin, dat is een ander verhaal. Dit is een feestmaal voor spreeuwen met hun jongen. Ook door huismussen ontdekt, een winterkoning en een heggemus. Voor de spreeuwen heb ik het stokje aan de houder iets langer gemaakt. Dat ziet ook een enkel kauwtje en de ekster, gevolg, potje kletterde met stokje eruit op de grond. Natuurbeleving vanuit huis, vanachter de laptop waarvan ik dankzij mijn cursus ‘tien vinger blindstelsysteem’ van Scheidegger schrijvend om mij heen kan kijken.

Hoofdprijs in de Nationale Postcode Loterij. Deelnemers aan de NPL kregen onlangs als cadeau het boekje *Vogels in Nederland* toegestuurd. Wat een mooi initiatief!. Beter dan die goedbedoelde kleine prijsjes. Het mooie is, op de rugband staat nummer 1, *Vogels in Nederland*. In de bijgesloten brief staat nog meer goed nieuws, een citaat: *Het is het eerste deel van een reeks natuurboeken die de Postcode Loterij komende jaren zal uitgeven.* Ook een aanbeveling om mee te doen aan de Postcode Loterij Vogelfotowedstrijd. Ik hoop dat de serie in de volgende volgorde wordt uitgevoerd: Vlinders en libellen, Barmplanten en Bloemen, Zoogdieren in Nederland, Amfibieën en reptielen, de Nederlandse kust enz. Ik kan iedereen aanbevelen mee te doen met de Postcode Loterij. En die miljoen, word je ook niet gelukkig van, je steunt wel goede doelen. De hoofdprijs is voor de vogels.

Vogels in Nederland. Duidelijk en beknopt voor vogelliefhebbers van alle leeftijden, voor beginners en gevorderden. Gebruiksvriendelijk en rijk geïllustreerd om snel en gemakkelijk vogels te herkennen. Tips voor een vriendelijke vogeltuin en/of balkon. Bij het boek zit een handzaam zakgidsje bijgesloten voor het direct herkennen van 96 soorten in het veld. Voor het herkennen van de geluiden kan je de QR code scannen met de camera van je telefoon. Ik heb nu al reacties gehoord van mensen die vol enthousiasme het veld in zijn gegaan om het in de praktijk toe te passen. Heb je deze veldgids ontvangen, maar kan je hem niet gebruiken om welke reden dan ook. Breng ze bij scholen, kerken of andere instellingen, er zijn vast nog mensen die het boek niet kregen. Een waarschuwing, voordat je het veld in ga, het is broedtijd, ga niet in massa op de vogels af, blijf op de paden. Als planten vertrapt worden, wat hebben we dan nog aan een volgende uitgave: Bloemen? Of Vlinders. Los van deze gids (als cadeau), blijft mijn aanbeveling staan om ook de prachtige uitgave van Nico de Haan aan te schaffen: **De Gewiekste Vogelgids**. Dit vanwege de andere benadering van het vogels waarnemen, op kleur, gedrag, leefgebied en het uitsluiten van niet te verwachte vogels in omschreven gebieden. Bestel het bij de plaatselijke boekhandel. Deze boeken samen maken van Nederland een rijk vogelaarsland, met verantwoorde en betere bescherming.

Excursies in juni: zaterdag 5 juni: Fietstocht naar het Bentwoud. We vertrekken we om 10.00 uur per fiets vanaf de kinderboerderij. Pieter van Dijk vangt ons (o.v.b) op en vertelt waarom wij tegen de plannen voor de Verlengde Bentwoudlaan zijn en wat dit voor de natuur in het Bentwoud gaat betekenen. Onderweg zijn er enkele stopplaatsen en gaan we delen wandelend verder. Afgaand op het koude voorjaar zullen we nog genoeg vogels waarnemen in hun broedgebied. Neem kijker en/ of fototoestel mee. We vertellen wat er groeit, bloeit, vliegt en welke bomen er staan.

Zaterdag 26 juni: Bloemenroute in het Zwarte Padgebied. Start: kinderboerderij Contactweide, Snijdelwijklaan Boskoop. Start: 10.00 uur. We zien wat er bloeit in de meest bloemrijke tijd van het jaar. Meld je alvast aan, bij voldoende aanmeldingen doen we om 14.00 nog een excursie.

De hardste schreeuwers overleven. In onze vorige uitgave (HPJ 48) deden we al een opsomming grappige vergelijkingen en ezelsbruggetjes inzake vogelzang. Deze keer ga ik terug naar HPJ nummer 32 (april 2019) die wellicht niemand bewaard zal hebben (of toch wel?). De moeite waard om dat nog eens te lezen en die kans komt er nu. Grutto, tjiftjaf, hop en koekoek roepen hun eigen naam. Eigenlijk is het andersom, wij hebben die naam fonetisch toegepast. We noemen dat onomatopée = klank nabootsend in woorden. Vogels zingen in broedtijd om hun gebied te markeren, om vrouwtjes te imponeren, hoor mij eens goed zijn! Net mensen die zich opdoffen om voor de ander hun mooiste kant te laten zien. Vogels zingen ook voor eigen plezier en voor sociale communicatie, luister maar eens naar kauwtjes en spreeuwen, voordat ze hun nachtboom opzoeken. Sommige vogels imiteren andere vogels en omgevingsgeluiden. Spreeuwen en spotvogels zijn er kunstenaars in. Maar ook zanglijsters (doen scholeksters na) en er zijn geluiden bekend van nabootsing van een sirene. Er zijn studies naar de variabele geluiden van koolmezen. Een merel in de stad zingt luider dan die in het bos, om boven verkeersgeluiden uit te komen. Shakespear, Mozart en Beethoven werden geïnspireerd door de nachtegaal. Iconisch de beste zanger, vanuit menselijk gehoor bepaald. Bij verschillende nachtegalen zijn 180 – 200 strofen types bekend, ga voor een nachtconcert naar de duinen nu de avondklok is opgeheven en geniet. Populaties van dezelfde soort kennen afwijkende zang in verschillende gebieden, al blijven hoofdzaken herkenbaar door eigenheid van de vogelsoort. Papegaaien doen mensengeluiden na omdat ze daarvoor worden beloond. Siervogels worden door mensen op de mooiste zang geselecteerd en daar winnen de houders wedstrijden mee. Jongen maken een indringend geluid, de hardste schreeuwer krijgt het meeste voer, de zwakste wordt soms uit het nest gewipt. Met wat speelse fantasie zijn er leuke ezelsbruggetjes die herkenning van vogels door zang (en uiterlijk) makkelijker maakt. In deze aflevering van het HPJ laten we er een aantal passeren. Lees meer over vogelzang in de Veldgids Vogelzang van Rob Buiten.

Herken vogelzang fonetisch, met ezelsbruggetjes en fantasieën.

Merel, zingt al voor zonsopgang, meestal op daken en boomtoppen, ochtendzang is feller, avondzang melodieuzer. Een strofenzanger met warmte en veel variatie in melodie. Voor velen favoriet.

Zanglijster, heeft iets opschepperigs, moet je mij eens horen zingen! Hij roept zijn kinderen, vaak driemaal, Juul Juul Juul, Pieter Pieter Pieter, Truus Truus Truus, Frederik, Eduard, Fien enzovoort.

Zwartkop, melodieuze gedragen, in mineur met heldere eindstructuur, zingt al in maart.

Tuinfluit, “merel met ADHD” (dubbel snel), in majeure, opgewekt, zingt pas in april

Roodborst, beetje jazzy improviserend, chaotisch, man en vrouw zingen, ook in de winter.

Fitis, melancholiek, teer, zacht aflopend liedje. **Tjiftjaf**, roept eigen naam, ook boomwekkertje.

Heggenmus, wielkje dat aanloopt, piepend kruiwagentje, grondmusje. **Koolmees**: fietspompje.

Pimpelmees: ringtoontje, zilveren belletje. **Putter**, pruttelaar. **Kneu**, kneuterig gezellig.

Vink, watervalletje met krul aan het eind (vinkenslag). **Wielewaal**: jodelaar. **Groenling**,

straaljagertje met sleптоon. **Gierzwaluw**: gierend geluid. **Winterkoning**: branieschopper, ‘Trump’ vogeltje. **Spreeuw**: meester imitator, langs suizende kogel. **Huiszwaluw**, kwetterende huisgenoot.

Spotvogel: meester imitator met herkenbare sleптоon, zingt pas in mei en is zeldzaam.

Braamsluiper: mitrailleurkje. **Scholekster**: tepiet, tepiet = bonte piet.

Porseleinhoen: wiet, wiet, wiet, in moeras en riet. **Kraai**: kra, kra, kra (een solitaire paarvogel).

Kauw (kleiner): kaw, kaw, kaw (groepsvogel, veel in woonwijken). **Sijsje**: elzenputtertje

Kleine karekiet: drummertje in het riet, je hoort me wel maar ziet me niet: karre karekiet.

Rietzanger: ook fluittoon, improviserend, laat zich zien, oogstreep en gestreepte rug, zeldzamer.

Smient: gesmoorde fluitketel, nachtfluit (overvliegend). **Huismus**, tuinkwebbelaartje.

Groenling: rozebottelvink. **Sijsje**: ook puttertje genoemd. **Veldleeuwerik**: luchtzangertje

Boomklever: Tsjuu, tsjuu, wiet, wiet (helder, luid), in grotere bossen, klimt omhoog en omlaag.

Boomkruiper: Tsjie tsjie tsu-e-due (zacht) klimt alleen omhoog, ook in onze regio te zien.

Meerkoet: witte snavel, agressief, jaagt andere vogels weg, koet, koet, koet, eet gras als een koe.

Waterhoen: waterkip staartje wip. Rode snavel, witte flankstreep. Zien we steeds vaker.

Mijn broer heeft tijdens de nationale tuinvogeltelling alle vogels in zijn tuin gevangen, een witte verfstip gegeven en weer losgelaten, dit om dubbeltellingen te voorkomen.

Tip voor aankomende natuurgidsen. Sta op zondagmorgen om 07.00 uur op. Neem een opwekkend kop koffie en zet je neer in gemakkelijke stoel. Met een blik op buiten, radio aan, kladblok bij de hand. Noteer wat je aandacht heeft, zoek later naar meer info op internet. Verwerk die informatie in de leerstof voor je (zelf)studie en pas het toe tijdens wandelingen. Waarom op de zondagmorgen? Je kan dan luisteren naar het mooiste natuurprogramma dat bestaat, Vroege Vogels. Hun nieuwsbrief geeft veel informatie, mooie foto's en er zijn allerlei hulpmiddelen beschikbaar. Mede door Vroege Vogels (en de wekelijkse nieuwsbrief Nature Today) heb ik kennis opgedaan om natuurgids te kunnen zijn. Komende zondag, 9 mei, veel aandacht voor vogels in de Nationale Vogelweek: 8-16 mei.

Nationale Vogelweek. Ondanks de nog steeds geldende beperkingen zijn er in de week van 8 tot 16 mei veel activiteiten. De vogelweek start met een online programma op 8 mei, je kan deelnemen aan diverse workshops, lezingen en vogelkijkinspiratiesessies. De Texel Big Day, start van de Vogelweek, vindt op alternatieve wijze plaats. Na dit startmoment biedt Vogelbescherming vogelkijkroutes aan die door excursieleiders speciaal in deze Vogelweek zijn uitgezet, met tips en vogelkijkadviezen. Die kan je tijdens de negen dagen durende Vogelweek zelfstandig lopen of fietsen. Hiervoor is een digitale excursieleider ontwikkeld, die je aan de hand meeneemt (via mobiele telefoon) door de leukste en minder bekende natuurgebieden. **Kijk op vogelweek.nl** voor een overzicht en plan alvast je wandelingen. Onze vogelwandeling in het Gouwebos staat bewust niet vermeld omdat er een beperkt aantal deelnemers aan mee kunnen doen. We voelen ons wel onderdeel van deze vogelweek.

Zaterdag 8 mei, Vogelzang in het Gouwebos, 1^e wandeling: 10.00 uur, 2^e wandeling: 14.00 uur. Wij wandelen op anderhalve meter van elkaar met niet meer personen dan verantwoord is. Bel of er nog plaats is: 0172 214775. De mini excursies gaan niet door bij regen, kijk op buienradar of bel.

Nature Today, onderwerpen afgelopen week. Een betere manier om de natuur in eigen land te leren kennen is er niet dan kennismaken met deze supergoed verzorgde wekelijkse nieuwsbrief. Er doen inmiddels zo'n 40 organisaties aan mee, zoals Vogelbescherming, Vlinderstichting, RAVON, FLORON, Wereld Natuur Fonds, Naturalis Biodiversity Center, Natuurkalender, Wageningen University, Provinciale overheden, Zoogdiervereniging, Bosgroepen, SOVON, EIS, ARK enz. Kies de onderwerpen die je aanspreken. Je kan selectief voor een printversie kiezen (mijn manier van lezen, herlezen en vasthouden) of gewoon via je scherm of I-pad (de milieubewuste manier). Er is een dagelijkse Natuurjournaal. Ook een speciale app: Ontdek de natuur bij jou in de buurt. Een greep uit de onderwerpen van de laatste aprilweek: Een voorjaarsdip voor nachtvlinders/ Herstel voor eeuwenoud moerasgebied/ Nationale dag voor de Paardenbloem/ Uitslag Nationale Bijentelling/ Wanneer legt de koolmees haar eerste ei/ Leefgebieden voor de wilde kat/ Uitspraak Raad van State: goed nieuws voor vleermuizen/ Zonder bescherming van bossen geen toekomst/ Eikenprocessierupsen/ Landschapswijzer geeft tips voor het planten van bomen en struiken/ Provincie investeert 12 miljoen. **Ook aanbevolen voor eigen regio:** de maandelijkse nieuwsbrief Bijenlandschap en het IVN.

Grasvalt is een bedenkelijke benaming voor monotone weilanden vol engels raaigras.

Biljartgras is een naam voor gazons die wekelijks met veel lawaai worden gladgeschoren.

Boerenwijsheid: Vliegen zwaluwen laag over water, dan volgt er regen, vroeg of later.

Bij naderend onweer vliegen insecten laag, vocht in de lucht maakt de beestjes traag.

Zo is de zwaluw weersvoorspeller en de weerman slechts verteller.

Het is nu de vijfde mei, we leven in vrijheid, dat maakt me gelukkig en blij.

*Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties: janny@countrygazette.nl
Het HPJ mag gedeeld worden. Over een maand meer natuurnieuws dicht bij huis.*